

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/177/2018
Identifikačné číslo spisu: 3817214237
Dátum vydania rozhodnutia: 29.11.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Oľga Trnková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:3817214237.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne W., bývajúcej v Z., proti žalovaným 1/ E., bývajúcemu v F., zastúpenému JUDr. Pavlom Babiakom, advokátom v Prievidzi, Švéniho 6, 2/ Slovenskej kancelárii poisťovateľov, so sídlom v Bratislave, Bajkalská 19B, IČO: 36 062 235, za ktorú koná Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., so sídlom v Bratislave, Dostojevského rad 4, IČO: 00 151 700, o náhradu nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 17 C 19/2017, o dovolaní žalovanej 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5 Co 124/2018 z 5. septembra 2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanej 2/ v rozsahu 100%.

Odôvodnenie

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala zaplatenia sumy vo výške 15 000,- Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy za stratu blízkej osoby (matky), ktorá bola usmrtená pri dopravnej nehode spôsobenej žalovaným 1/.

2. Okresný súd Prievidza (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 17 C 19/2017-102 z 23. apríla 2018 uložil žalovaným 1/, 2/ povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 15 000,- € do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že v rozsahu plnenia ktoréhokoľvek zo žalovaných 1/, 2/ zaniká povinnosť druhého žalovaného, nahradiť žalobkyni trovy konania vo výške 566,23 Eur, ktoré sú žalovaní 1/ a 2/ povinní zaplatiť advokátovi žalobkyne do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že v rozsahu plnenia ktoréhokoľvek zo žalovaných 1/, 2/ zaniká povinnosť plnenia druhého žalovaného a zaplatiť Okresnému súde Prievidza súdny poplatok za podanú žalobu vo výške 513,- Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že v rozsahu plnenia ktoréhokoľvek zo žalovaných 1/, 2/ zaniká povinnosť plnenia druhého žalovaného.

3. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej 2/ rozsudkom sp. zn. 5 Co 124/2018 z 5. septembra 2018 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, a žalobkyni nepriznal nárok na

náhradu trov odvolacieho konania. V plnom rozsahu sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobkyňa sa dôvodne domáhala náhrady nemajetkovej ujmy i priamo voči žalovanej 2/, ktorá má povinnosť nahradiť škodu na zdraví v podobe psychickej traumy. Zdôraznil, že povinnosť poisťovne zaplatiť žalobkyňi náhradu nemajetkovej ujmy vyplýva so zreteľom na zmysel a účel zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „zák. č. 381/2001 Z.z.“), z ustanovení tohto zákona (§ 4 ods. 2 písm. a/, § 15 ods. 1, § 24 ods. 2 písm. b/ a § 24 ods. 3). Poukázal na bod 39 rozsudku Súdneho dvora Európskej únie (ďalej aj „ESD“) C-22/12 vo veci Haasová zo dňa 24. októbra 2013, kde ESD uviedol, že ak „vnútroštátne právo umožňuje rodinným príslušníkom obete dopravnej nehody požadovať náhradu nemajetkovej ujmy, musí byť táto náhrada krytá povinným poistením motorového vozidla“, pričom pod pojem ujma na zdraví treba zahrnúť akúkoľvek ujmu, ktorá bola spôsobená zásahom do osobnej integrity, vrátane fyzickej a psychickej traumy.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná 2/ (ďalej aj „dovolatelka“) dovolanie, ktoré odôvodnila argumentujúc tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Navrhla, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti zmenil tak, že žalobu voči žalovanej 2/ zamietne, eventuálne aby rozhodnutie v napadnutom rozsahu zrušil. Nesprávne právne posúdenie veci podľa názoru dovolateľky spočíva v nesprávnom posúdení otázky „či je náhrada nemajetkovej ujmy podľa § 13 Občianskeho zákonníka krytá zákonom č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla“ a v nesprávnej aplikácii eurokomformného výkladu vnútroštátneho predpisu ohľadom rozsahu poistného krytia, spočívajúca v nezohľadnení pravidla zákazu výkladu contra legem. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, lebo rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Podmienka prípustnosti dovolania je podľa nej splnená tým, že rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 MCdo 1/2016 z 31. júla 2017 sa odchyľuje od rozhodnutí NS SR sp. zn. 4 Cdo 168/2009 z 20. apríla 2011, sp. zn. 4 Cdo 139/2011 z 30. októbra 2012, sp. zn. 3 Cdo 301/2012 z 31. marca 2016, sp. zn. 7 Cdo 80/2014 z 23. februára 2017, sp. zn. 8 Cdo 219/2016 z 15. mája 2017, v ktorých najvyšší súd vyslovil právny názor, že nemajetková ujmy nie je krytá z povinného zmluvného poistenia za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Následne podrobne rozviedla právny názor vyslovený v citovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu a rozobrala dôvody, prečo považuje právny názor vyslovený súdmi nižších stupňov za nesprávny.

5. Žalobkyňa a žalovaný 1/ sa k podanému dovolaniu písomne nevyjadrili.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 CSP) a naň oprávnenou osobou (§ 424 CSP), zastúpenou v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky odvolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

7. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorým je možné napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu pri splnení zákonom stanovených predpokladov a podmienok. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky odvolacieho konania, resp. predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

8. Podľa § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

9. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa dovolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Podľa § 432 ods. 1, 2 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

11. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať dovolaním, v ktorom sa namieta nesprávne právne posúdenie veci, musí byť splnená nielen podmienka vymedzenia tohto dovolacieho dôvodu spôsobom uvedeným v § 432 CSP, ale musia byť splnené aj predpoklady prípustnosti dovolania vyplývajúce z ustanovenia § 421 CSP.

12. Z obsahu dovolania v predmetnej veci vyplýva, že ho dovolateľka odôvodnila predpokladom prípustnosti podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ CSP, t. j. tým, že odvolací súd sa v ňou vymedzenej právnej otázke odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, resp. že táto otázka bola dovolacím súdom riešená rozdielne. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. Vydaných SEFT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 (viď R 71/2018).

13. Za ustálenú rozhodovaciu prax treba považovať aj rozhodnutie z 31. júla 2017 sp. zn. 6 MCdo 1/2016, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov SR č. 8/2018 pod č. R 61/2018 v znení právnej vety: „Škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná“. V uvedenom rozhodnutí najvyšší súd vysvetlil, že pri výklade pojmu škoda pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. treba vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve, pretože citovaný zákon bol výsledkom transpozície smerníc Európskej únie, ktoré boli nahradené toho času platnou smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti. Táto smernica síce nedefinuje pojem škoda, ale z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom rozumie osobnú ujmu a škodu na majetku, resp. používa slovné spojenie utrpenie „ujmy alebo škody“, či používa pojmy „akákoľvek ujma alebo škoda“ alebo „akákoľvek škoda“, z čoho je zrejmé, že komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú a aj nemajetkovú ujmu, resp. za ujmu považuje škodu majetkovú a aj nemajetkovú. Touto ustálenou praxou bol prekonaný právny názor uvedený v rozhodnutiach Najvyššieho súdu, na ktoré poukázala v dovolaní dovolateľka, preto nebol splnený predpoklad prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, t. j. odklon odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v otázke vecnej pasívnej legitimácie poisťovne v spore o náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla a ani predpoklad prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. c/ CSP.

14. So zreteľom na uvedené považoval dovolací súd dovolanie žalovanej 2/ z hľadiska ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP za neprípustné, preto ho podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol.

15. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.